

COLSON WHITEHEAD

ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ ΑΠΑΤΕΩΝΩΝ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΜΥΡΣΙΝΗ ΓΚΑΝΑ

ΙΚΑΡΟΣ

ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ ΑΠΑΤΕΩΝΩΝ

Το παρόν έργο αποτελεί προϊόν μυθοπλασίας. Τα πρόσωπα, τα ονόματα και οι καταστάσεις, με την εξαίρεση ιστορικών προσωπικοτήτων, είναι φανταστικά και οποιαδήποτε ομοιότητα είναι συμπτωματική και δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Τίτλος πρωτοτύπου: *Crook Manifesto*

© 2023, Colson Whitehead

© 2023, Εκδόσεις Ίκαρος για την ελληνική έκδοση

Μετάφραση από τα αγγλικά: Μυρσίνη Γκανά

Επιμέλεια – Διόρθωση: Ιωάννα Ανδρέου

Σχεδιασμός – Εικονογράφηση εξωφύλλου: Χρήστος Κούρτογλου

Στοιχειοθεσία – Σελιδοποίηση: Εκδόσεις Ίκαρος

Εκτύπωση: Κοτσάτος Α.Ε.

Βιβλιοδεσία: ΗΛ. Μπουντάς – Π. Βασιλειάδης Ο.Ε.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης-Παρισιού, που κυρώθηκε με τον ν. 100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, της σελιδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικότερα όλης της αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993.

Πρώτη έκδοση: Νοέμβριος 2023

ISBN 978-960-572-626-3

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΚΑΡΟΣ • ΒΟΥΛΗΣ 4, 105 62 ΑΘΗΝΑ • Τ: 210 3225152 • www.ikarosbooks.gr

Colson Whitehead

ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ ΑΠΑΤΕΩΝΩΝ

Μετάφραση
Μυρσίνη Γκανά

ΙΚΑΡΟΣ

Για τον Κλαρκ

Μέρος Πρώτο

Κλέφτες κι αστυνόμοι 1971.....	11
----------------------------------	----

Μέρος Δεύτερο

Νεφερίττη T.N.T. 1973.....	163
------------------------------	-----

Μέρος Τρίτο

Οι αποτελειωτές 1976	315
------------------------------	-----

ΚΛΕΦΤΕΣ ΚΙ ΑΣΤΥΝΟΜΟΙ

1971

«Ο σάπιος μένει σάπιος
και ο βρόμικος απεχθάνεται τον καθαρό».

ΕΝΑ

Από τότε, κάθε φορά που άκουγε το τραγούδι σκεφτόταν τον θάνατο του Μάνσον. Στο κάτω κάτω, οι Jackson 5 ήταν που ξανάβαλαν τον Ρέι Κάρνεϊ στο παιχνίδι έπειτα από τέσσερα χρόνια στον ίσιο δρόμο. Ο *ίσιος δρόμος* – περιέγραφε μια φιλοσοφία και μια επικράτεια, μια γειτονιά με σύνορα και τοπικά έθιμα. Κάποιες φορές, διασχίζοντας την 7η λεωφόρο καθ' οδόν προς τη δουλειά, μουρμούριζε τις λέξεις αυτές μόνος του σαν μεθύστακας που προσπαθούσε να μην κάνει ζιγκ ζαγκ στο πεζοδρόμιο επιστρέφοντας στο σπίτι από τα μπαρ.

Τέσσερα χρόνια τίμιας και επικερδούς εργασίας στο επιπλάδικο. Ο Κάρνεϊ εξόπλιζε νεόνυμφους για τη δύσκολη αποστολή που τους περίμενε, αναβάθμιζε σαλόνια ώστε να ταιριάζουν σε βελτιωμένες συνθήκες διαβίωσης, και εξηγούσε σε συνταξιούχους όλες τις δυνατότητες που προσέφεραν οι σύγχρονες ανακλινόμενες πολυθρόνες. Επρόκειτο για τεράστια ευθύνη. Μόλις την προηγούμενη εβδομάδα, μια από τις πελάτισσές του του είπε πως ο πατέρας της είχε πεθάνει στον ύπνο του «με ένα χαμόγελο στα χείλη» ενώ βρισκόταν στην αγκαλιά μιας Sterling Dreamer που είχε αγοραστεί στο κατάστημα του Κάρνεϊ. Ο

άνθρωπος αυτός εργαζόταν ως υδραυλικός στον δήμο τριάντα πέντε χρόνια, του είπε. Το τελευταίο πράγμα που ένωσε σε αυτή τη γη ήταν το απολαυστικό χάνδι εκείνης της αγκάλης από πολυουρεθάνη. Ο Κάρνεϊ χαιρόταν που ο άνθρωπος είχε φύγει ικανοποιημένος – πόσο τραγικό αν η τελευταία σου σκέψη είναι «Έπρεπε να είχα πάρει την άλλη πολυθρόνα». Εμπορευόταν είδη σπιτιού. Αντικείμενα που ζωντάνευαν άψυχους χώρους. Ακουγόταν βαρετό. Ήταν. Ήταν επίσης δυναμωτικό, με τον ίδιο τρόπο που το ανάλατο φαγητό και τα νερωμένα ποτά προσφέρουν θρέψη, αν και όχι απόλαυση.

Δεν έγινε πάρτι συνταξιοδότησης όταν αποσύρθηκε. Κανείς δεν του χάρισε χρυσό ρολόι για τα χρόνια της υπηρεσίας του, αλλά ποτέ δεν του είχαν λείψει τα χρυσά ρολόγια από τότε που είχε γίνει κλεπταποδόχος. Την ημέρα που ο Κάρνεϊ βγήκε στη σύνταξη, είχε ένα κουτί γεμάτο χρυσά ρολόγια στο χρηματοκιβώτιό του, χαραγμένα με ονόματα αγνώστων, μια που είχε περάσει αρκετός καιρός από την τελευταία φορά που είχε επισκεφτεί την άκρη του για τα ρολόγια, στο Μοτ Χέιβεν. Ο αποχαιρετισμός του στις μπίζνες των κλεμμένων αγαθών συνίστατο κατά κύριο λόγο σε αρνητικές απαντήσεις σε πρώην πελάτες, ενθαρρύνοντάς τους ταυτόχρονα να διαδώσουν τα νέα στους παράνομους κύκλους τους: Ο Κάρνεϊ είναι εκτός.

«Τι εννοείς εκτός;»

«Τα παρατάω. Τέρμα».

Η πόρτα προς την οδό Μόρνινγκσαϊντ, που ο Κάρνεϊ είχε βάλει να την ανοίξουν στον τοίχο για τη διευκόλυνση του νυχτερινού εμπορίου, μετατράπηκε σε αθώα είσοδο για τις απογευματινές παραδόσεις. Δύο εβδομάδες μετά τη ληστεία του Fortune, ο Τόμι Σας χτύπησε την πόρτα της Μόρνινγκσαϊντ με έναν μαύρο

δερμάτινο χαρτοφύλακα κάτω από τη μασχάλη του. Ο Κάρνεϊ έριξε μια ματιά στα διαμάντια για να τεστάρει τις αντοχές του – και ευχήθηκε στον κλέφτη καλή τύχη. Την επόμενη μέρα ο Κάμπι ο Σκώληκας, ένας από τους τακτικούς λευκούς πελάτες του, εμφανίστηκε αργά με «πολύ πρώτο πράμα». Ο Κάμπι ειδικευόταν σε απίθανες ληστείες των οποίων τη λεία τού έπαιρνε χρόνια να ξεφορτωθεί – ο τύπος είχε ένα απίστευτο απόθεμα από κινέζικα rogo sticks και καλσόν κλεισμένα σε πλαστικά αυγά. Ο Κάρνεϊ τον έδωσε προτού προλάβει να του περιγράψει την αδιανόητη λεία εκείνης της εβδομάδας, δεν ήταν κάτι προσωπικό.

Σταμάτησαν να του χτυπάνε την πόρτα οι κλέφτες, σιγά σιγά, μόνο για λίγο μουτρωμένοι, μια που υπήρχε πάντοτε κά-ποιο άλλο χέρι, κάποιος άλλος διάυλος, κάποια άλλη συμφωνία που μπορούσε να κλείσει κανείς σε μια επιχείρηση τόσο τεράστια, τόσο πολύπλοκη και σάπια όσο η πόλη της Νέας Υόρκης.

«Αγγίξτε το – δεν δαγκώνει. Είναι σαν να πιάνετε ένα παραδεισένιο σύννεφο».

Στην άλλη άκρη του εκθεσιακού χώρου, ο Λάρι προσπαθούσε να κάνει έναν πελάτη να τσιμπήσει, έναν ρυτιδιασμένο τύπο που στριφογύριζε αδιάκοπα έναν κόκκινο μπερέ στα χέρια του. Καμπουριασμένο και σταφιδιασμένο. Ο Κάρνεϊ ακούμπησε στην κάσα της πόρτας του γραφείου του και σταύρωσε τα μπράτσα. Ένα σταθερό υποσύνολο της πελατείας του αποτελούνταν από γέρους οι οποίοι ξόδευαν χρήματα για απλά πράγματα που επί χρόνια δεν επέτρεπαν στον εαυτό τους. Και έφτανε η στιγμή που τα ελατήρια της ξεχαρβαλωμένης πολυθρόνας είχαν σκίσει πάρα

πολλά παντελόνια, ή ο γιατρός τούς πρότεινε θεραπείες για την κακή κυκλοφορία του αίματος και διάφορους ακατανόητους πό-
νους, και έρχονταν εδώ. Ο Κάρνεϊ τους φανταζόταν, έχοντας επί-
γνωση του πόσο τυχερός ήταν ο ίδιος, εκείνους τους ηλικιωμένους
άντρες που ζούσαν μόνοι σε διαμερίσματα με επικλινή πατώματα
κοντά στις γραμμές του τρένου ή σε κακοφωτισμένες γκαρσονιέ-
ρες: οδηγοί λεωφορείων που έψαχναν καινούργιες πολυθρόνες
όπου θα μπορούσαν να τρώνε τη σούπα τους συμπληρώνοντας τα
δελτία του στοιχήματος, ταμίες σε στεγνοκαθαριστήρια εξπρές
που λαχταρούσαν κάτι στο οποίο να μπορούν να ακουμπήσουν
τα κουρασμένα τους πόδια. Οι εγκαταλελειμμένοι. Ποτέ δεν πα-
ζάρευαν τις τιμές, ενοχλημένοι που έβαζαν χέρι στις οικονομίες
τους, αλλά και υπερήφανοι που είχαν φτιάξει κομπόδεμα.

Το εν λόγω αντικείμενο ήταν μια πολυθρόνα club μάρκας
Egon του 1971 με τουίντ καρό ταπετσαρία. Ένα θωρηκτό άνε-
σης, που κινούνταν πάνω σε μπρούντζινα ροδάκια. «Παράδει-
σος» επανέλαβε ο Λάρι.

Όταν ο πελάτης μπήκε στο κατάστημα, είχε σφίξει το χέρι
του Λάρι και είχε συστηθεί ως Τσάρλι Φόστερ. Τώρα χτυπούσε
χορευτικά τα δάχτυλά του στο καφεπράσινο ύφασμα και χα-
σκογελούσε χαρούμενος σαν πιτσιρίκι.

Ο Λάρι έκλεισε το μάτι στον Κάρνεϊ. Όταν ο Ράστι, ο επί-
μακρόν υπάλληλος του Κάρνεϊ, έπαθε ζημιά στη μέση του και
έπρεπε να σταματήσει τη δουλειά για τρεισήμισι μήνες, ο Κάρ-
νεϊ χρειαζόταν αντικαταστάτη. Ο Λάρι εμφανίστηκε τη δεύτερη
μέρα των συνεντεύξεων και έμεινε.

Ο Λάρι ήταν μια σπουδή στην ελεγχόμενη χαλαρότητα, ένα
αργό ξεδίπλωμα άψογου σιλ. Αν τον χαιρετούσες με το που
έμπαινε στο μαγαζί, σήκωνε δύο δάχτυλα σε μια χειρονομία

που εννοούσε πως θα έπρεπε να περιμένεις, λες και βρισκόταν εν μέσω κάποιου διατλαντικού τηλεφωνήματος με ξένες δυνάμεις, και απαντούσε αφού είχε αλλάξει και είχε βγάλει το ριγέ γιλέκο του, το παντελόνι καμπάνα και το σουέτ ψηλό καπέλο, ή όποια άλλη μοδάτη περιβολή είχε επιλέξει εκείνη τη μέρα. Όταν πια είχε φορέσει το κοστούμι του πωλητή, πρόφερε εντέλει ένα βελούδινο «Πώς πάει, αγάπη;».

Ανήκε σε εκείνη την κατηγορία καπάτσου μαύρου που ένιωθε τόσο άνετα στο πετσί του, ώστε αποκαλούσε τους πάντες αγάπη – γέρους, νεαρές μητέρες, αναψοκοκκινισμένους μπάτσους. Ο μέσος καθωσπρέπει άνθρωπος μπορεί να χρησιμοποιούσε τη λέξη επιτήδειος για να τον περιγράψει, εξαιτίας του παιχνιδιάρικου χαμόγελου και της διαρκούς φλυαρίας του, πράγμα που ο Λάρι θα θεωρούσε κομπλιμέντο. Το να είσαι επιτήδειος αποτελούσε προτέρημα στο παιχνίδι των πωλήσεων. Ήταν μόλις είκοσι ενός αλλά είχε ζήσει πολλές ζωές, κι ας έδινε στον Κάρνεϊ την αίσθηση πως είχε αναδυθεί, πλήρως διαμορφωμένος, μέσα από μια δεξαμενή χαρλεμικής γαματοσύνης πέντε λεπτά προτού τον αντικρίσει πρώτη φορά. Βοηθός μάγειρα σε ένα ξενοδοχείο της λεωφόρου Μάντισον· κηπουρός σε δύο νεκροταφεία· σοφέρ για τη σύζυγο ενός μεγιστάνα εμπόρου μαρμάρων από το Κονέκτικατ· «ευθανασία σε σκυλάκια στο κτηνιατρείο Γκόθαμ», πράγμα που ο Κάρνεϊ θεωρούσε πως απαιτούσε κάποια ειδική εκπαίδευση ή άδεια, αλλά τέλος πάντων. Και τώρα αναπληρωτής συνεργάτης πωλήσεων στα Έπιπλα Κάρνεϊ στην 125η οδό, «Έπιπλα Ποιότητας για την Κοινότητά μας εδώ και 15 Χρόνια».

«Πάντα μια κοπελιά τον περιμένει, στο μαγαζί μέχρι αργά ποτέ δεν μένει» τραγουδούσε η γραμματέας του Κάρνεϊ, η Μαρί, κλέβοντας τον σκοπό από την εκπομπή *The Patty Duke Show*.

Όπως ο μακαρίτης ο ξάδελφος του Κάρνεϊ, ο Φρέντι, έτσι και ο Λάρι έριχνε τα δίχτυα του στην πάνω πόλη, στο κέντρο, και σε κάθε μεσημβρινό ηδονής στο ενδιαίμεσο. Οι αφηγήσεις του Λάρι για τη νυχτερινή Νέα Υόρκη με τους αναρίθμητους πρωταγωνιστές της ήταν σαν να άκουγες τον Φρέντι, τον παλιό καλό καιρό, να αφηγείται τι έκανε το προηγούμενο βράδυ. Του Κάρνεϊ του έφτιαχναν τη διάθεση.

Ο Κάρνεϊ κράτησε τον Λάρι κι αφού επέστρεψε ο Ράσι. Υπήρχε υπεραρκετή δουλειά κι επιπλέον αυτό του έδινε τη δυνατότητα να βρίσκεται λιγότερο στον εκθεσιακό χώρο. Έμοιαζε λες και ήταν ανέκαθεν οι τέσσερις τους εκεί. Ακόμα και ταλαιπωρημένος και με χανγκόβερ, ο Λάρι δεν άφηνε ποτέ τον πελάτη να αντιληφθεί ότι υπέφερε. *Κράτα τα μυστικά σου για πάρτη σου* – μια άρρητη προϋπόθεση για τη δουλειά στα Έπιπλα Κάρνεϊ. Η Μαρί καμιά φορά φορούσε γυαλιά ηλίου για να κρύψει ένα μαυρισμένο μάτι, αλλά ποτέ δεν κάρφωνε τον άντρα της, τον Ρόντνεϊ. Ο Κάρνεϊ φυσικά ήταν καλά προπονημένος στο να κρύβει τις απατεωνιές του. Μόνο ο Ράσι ήταν αυτό που φαινόταν, ένας αυθεντικός μετανάστης από την Τζόρτζια που εξακολουθούσε να τα χάνει στην πόλη, ακόμα κι έπειτα από τόσα χρόνια. Απ' όσο ήξερε ο Κάρνεϊ τουλάχιστον. Ίσως ο Ράσι να ήταν καλύτερος ηθοποιός απ' όλους τους, και όταν σχόλαγε να πήγαινε να κάνει χειρουργικές επεμβάσεις εγκεφάλου ή να ήταν αρχηγός των μυστικών υπηρεσιών.

Άλλη μια σειράνα πέρασε από τη λεωφόρο Μόρνινγκσαϊντ.

«Αντέχει;» ρώτησε ο Τσάρλι Φόστερ. «Θέλω μια πολυθρόνα που να αντέχει». Σκούνησε το αριστερό μπράτσο του επίπλου σαν να άγγιζε κάποιο ζώφιο με το παπούτσι του για να βεβαιωθεί πως ήταν πεθαμένο.